

Plantenvoeding Deel 3

Hoe zit dat met de etiketten?

Door William Texier

Wanneer je eenmaal hebt besloten wat voor soort voeding je wilt geven aan je planten, moet je nog steeds kiezen welke jou biedt wat je zoekt, en welke je investering eruit haalt. Dan sta je in de winkel en kijk naar de verschillende merken die uitgestald staan en vraagt je af welke je moet kiezen. Dan kunnen de etiketten op de producten je helpen.

Een etiket op een fles is er voor 2 doelen: De eerste is om je te informeren en te beschermen, de tweede is om je het product te willen laten kopen. De eerste is een vereiste voor de wet, het bevat het type registratie, een NPK (wanneer toegepast), een minimaal gegarandeerde analyse etc. Het tweede deel blijft over voor de creativiteit van de fabrikant zijn marketing creativiteit.

Wat zegt de wet?

Registratie: de etiket moet altijd het type registratie vermelden. Een voeding kan in 3 verschillende registraties vallen: mineraal, een mix van mineraal en organisch en organisch (biologisch)

Mineraal:

100% minerale voeding hoeft niet geregistreerd te worden indien ze onder een van de categorieën vallen die omschreven worden door de Europese Gemeenschap. Dus een minerale voeding zou het volgende op het etiket moeten vermelden:

EEG voedingsstoffen, gevolgd door de categorie waar hij in valt.

Bijvoorbeeld: "Naam van het product, EEG voeding, NPK verhouding" of "Naam van het product, EEG voeding, micro-elementen met primaire en secundaire voedingselementen.

Op deze producten zijn geen testen gedaan door een overheidslaboratorium voordat de producten op de markt komen, maar het product kan altijd getest worden door het Europese Bureau Fraudebestrijding. Het is de verantwoordelijkheid van de fabrikant om gehoor te geven aan het vereiste van de categorie waar hij beweert dat het in hoort.

Mixen van mineraal en organisch:

Alle voeding die niet strikt mineraal zijn zouden een registratieproces moeten ondergaan. Op het etiket geven ze normaal gesproken een norm waaronder ze vallen gevolgd door een registratienummer. Deze categorie wordt vooraf onderworpen aan testen door een onafhankelijk lab en een lange bureaucratische registratie.

Als een voeding claimt iets anders in de flessen te hebben dan een minerale zout, moet je een registratienummer op de fles staan.

Organisch:

Organische voeding heeft twee mogelijke vermeldingen: de eerste is "voeding dat gebruikt kan worden bij biologische teelt in dienst van EEG reguleringsnummer..." De tweede "voeding gecertificeerd organisch door..." .

Er zijn een paar deugdelijke organismen die dienst doen voor de certificering. De regels voor certificering zijn in heel Europa hetzelfde.

Als een etiket zegt: "kan gebruikt worden bij biologische teelt" is er vooraf geen controle geweest. Het is een claim van de fabrikant, zoals in het geval van EEC voeding. Het kan op elk moment onderworpen worden aan controle en moet overeenkomen met wat het claimt.

EKO etiketten:

De registratie onder "EKO labels" is een stuk moeilijker om te verkrijgen omdat het niet alleen het product zelf onderzoekt, maar het hele fabricageproces inclusief de bron van de grondstoffen. Vandaag de dag hebben erg weinig fabrikanten dit, misschien helemaal geen, zo ver ik weet.

Klanteninformatie

Apart van de registratie, moet het etiket je vertellen wat er in de fles zit. De volgende informatie moet altijd zijn weergegeven op het etiket:

NPK (wanneer van toepassing), minimale gegarandeerde analyse en de bron van ingrediënten.

Ook in het geval van micro-elementen, in welke vorm ze aanwezig zijn. (chelaat of sulfaat) en een identificatie van de chelaat, indien aanwezig.

Een lijst van ingrediënten met hun chemische benamingen en een minimale garantie van elk element die geclaimd wordt, identificatie van een fabrikant, specifieke gebruiksdosis en een gebruiksaanwijzing (in de eigen nationale taal)

Een inhoud in het geval van vloeistof en gewicht in het geval van een vaste stof.

Laten we verder ingaan op de details.

Wat verteld de label je?

NPK staat voor Stikstof (N) Fosfor (P) en Kalium (K). Het verteld je het percentage van elk van deze elementen (in gewicht) in je fles.

Kleine kanttekening:

Om iets wat simpel is verwarrend te maken: Nitraat wordt uitgedrukt als N, P, fosfor, wordt uitgedrukt als P_2O_5 , en K, Kalium als K_2O ! Dit komt uit de tijd dat chemici geen exacte metingen konden maken van losse elementen en meten ze de oxides. Vandaag de dag is het niet meer nodig maar het is blijven hangen in onze wetgeving als een deel van het verleden.

Om P te verkrijgen uit P_2O_5 moet je vermenigvuldigen met 0,436

Om K te verkrijgen uit K_2O moet je vermenigvuldigen met 0,830

De NPK verteld je of de meststof meer voor de groei is, met hoog stikstof gehalte, of een voor bloemen en vruchten, met hoog fosfor en kalium gehalte. Het verteld ook de verhoudingen tussen deze 3 elementen. Bijvoorbeeld een NPK van 20-20-20 heeft een verhouding van 1-1-1. Een NPK van 14-7-21 heeft een verhouding van 2-1-3.

Typische vloeibare voedingsstoffen en complete formules zullen een lage NPK verhouding hebben.

Secundaire elementen: Als een fabrikant claimt dat hij secundaire elementen in de flessen heeft moet het erop staan met de volledige naam en scheikundig symbool en ook het minimale gegarandeerde percentage. Ook moet stikstof gescheiden worden in nitraat, ammonia en soms ureum.

Micro elementen: als het uit een sulfaat komt moet het etiket zeggen; "gederiveerd uit sulfaat van.." Bijvoorbeeld: "0.01% zink gederiveerd uit zink sulfaat".

Als ze uit een chelaat komen moet de herkomst van het chelaat vermeld worden.

Voorbeeld: "1.5% ijzer chelaat uit EDTA"

Daarnaast zou je op het etiket nog een gebruikers advies of een toepassingstabel moeten hebben, waarin staat wat de voeding doet (complete voeding, of "gespecialiseerde voeding" wat duid op specifieke tekorten) en hoeveel er ervan zou moeten toedienen. Je zou ook wat veiligheidsvoorschriften moeten vinden, zoals "buiten gebruik van kinderen houden". De opslagvoorwaarden maken geen deel uit van de verplichte vermeldingen.

Wat vertellen de etiketten je niet?

Wat boven staat beschreven somt aardig op wat je zou moeten vinden op een etiket. Het ziet eruit als een hoop informatie, maar...

Eerst de NPK: Het is de minimale garantie; het betekent dat je fles misschien meer bevat dan dat, (soms veel meer). Een fabrikant kan minder van een element aangeven dan de werkelijke inhoud om te laten lijken dat de formule meer in balans is of voor elke ander rede. In feite is het de normale praktijk om minder aan te geven dan de werkelijke inhoud om een marge in fouten te hebben of om boven, of op het aangegeven niveau te zitten voor het geval van controles.

Wat betreft de secundaire voedingsstoffen, moet je een minimaal niveau hebben in de fles om ze mogen aan te geven. De minima zijn gezet voor landbouwtoepassing, en zijn moeilijk te bereiken voor hydroponic voeding. Dus het element kan wel in de fles zitten maar niet op het etiket staan.

Ook volgens de categorie waarin je de voeding indeelt, kan het etiket volledig anders zijn omdat je alleen de elementen opnoemt in het kader van de categorie waar de voeding in valt. Bijvoorbeeld, in het geval van een complete vloeibare voeding met micro kan je het verklaren als:

- 1- "NPK voeding met micro" in dat geval geeft je alleen het percentage NPK
- 2- "Micro-elementen met secundaire elementen en hoofd elementen". In dat geval geven ze alleen de waarde van de micro's
- 3- "Secundaire voeding met hoofd en micro-elementen". In dat geval hoef je alleen de secundaire elementen aan te geven.

Zo zie je dat een complete formule verkocht kan worden onder 3 verschillende etiketten (de derde van dit voorbeeld zal niet heel veel voorkomen).

Wat zien we op de etiketten in het echte leven?

Alles wat we tot nu toe gezegd hebben is theoretisch. Het komt overeen met de Europese regelgeving voor de distributie van voedingsstoffen in de Europese Gemeenschap. In de binnenkwekers markt is niet zo veel controle als in de hoofdstroom tuinbouwtechniek. Als resultaat daarvan staan er veel etiketten in de schappen van Growshops te vinden die weinig zeggen of erger nog- zijn zelfs misleidend.

Bijvoorbeeld de NPK zou duidelijk bovenaan het etiket moeten staan. Het zou altijd in percentages moeten staan en in geen enkele andere schaal. Dit wordt vaak niet gerespecteerd. Ik zie flessen in de schappen staan zonder NPK of 2 of 3 verschillende waarden gegeven op het etiket. Ik heb ook NPK uitgedrukt gezien in 10 keer, soms 100 keer meer dan wat het zou moeten wezen. Sommige gaan makkelijk over de 100%! Kijk in het geval van twijfel bij de oplossing die geadviseerd wordt. Als een etiket claimt een NPK 10 keer hoger dan een andere, maar de gebruiksdosis blijft hetzelfde, is duidelijk dat de gene met de hoge NPK fout is.

Vaak geven de fabrikanten geen duidelijkheid over welke micro's er gebruikt zijn. In dat geval kun je aannemen dat het een sulfaat is. Chelaten zijn veel duurder, maar veel beter voor de planten. Als een fabrikant, wanneer ik een chelaat in een fles stop, wil ik daar graag over communiceren.

Conclusie:

Een etiket zou iets moeten zijn waar de klant op kan vertrouwen om geïnformeerd te worden en de keuze te maken. Zoals je hebt kunnen zien is dit niet altijd het geval, etiketten kunnen misleidend zijn, of geven maar gedeeltelijke informatie over het product.

Er is een ding wat het etiket je niet zal vertellen: is de voeding in de fles goed of niet? Aan het eind van de rit is de enige manier om de beslissing te maken is door het zelf te testen. Dus hoe moet je kiezen als je in de winkel staat? Je kan een vriend kweker vragen wat het beste voor hem werkt en beginnen met dit product. Of je geeft de

voorkeur om voor jezelf te beslissen maar je hebt vooraf geen idee wanneer je naar de winkel gaat, dus lees de etiketten en kies het merk waarvan je het gevoel hebt dat ze de juiste informatie verschaffen.